

N:o 18.

Ank. till Riksd. kansli den 14 febr. 1896, kl. 2 e. m..

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående beredande af lånemedel till utveckling af statens telefonväsende.

(R. A.)

Enligt proposition af den 31 sistlidne december (n:o 4) har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att bemyndiga riksgäldskontoret att tillhandahålla telegrafstyrelsen, för fortsatt utveckling af statens telefonväsende, ett lånebelopp af sjuhundrafemtio tusen kronor, att, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Kongl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jemte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom berörda belopps öfverlemnande till telegrafstyrelsen riksgäldskontoret förorsakades, inom tolf år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel dertill lemnade tillgång, dock så att dylika afbetalningar borde en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas.

I det vid propositionen fogade utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden ofvan nämnda dag lemnas till en början en redogörelse för användandet af de lånemedel å 750,000 kronor, som Riksdagen år 1895

stälde till förfogande för telefonväsendets utveckling, och tillåter sig utskottet att hänvisa till samma redogörelse.

Af statsrådsprotokollet inhemtas vidare, att telegrafstyrelsen i underdånig skrifvelse den 3 december förlidet år i fråga om behovet af ytterligare medel för utveckling af statens telefonväsende anfört, bland annat, följande.

På grund af dels redan träffade aftal, dels inkomna framställningar om anläggning genom telegrafverkets försorg af telefonförbindelser och öfverlåtelse till staten af enskilda telefontät och desammas förbindande, efter ombyggnad till dubbeltrådiga, med rikstelefontätet vore telegrafstyrelsen förvissad derom, att utvidgningen af statens telefonväsende skulle äfven under år 1896 blifva af betydande omfattning.

De statistiska uppgifterna rörande trafiken å telegrafverkets förbindelseledningar gäfvade vid handen, att en stor del af dessa ledningar vore så starkt trafikerade, att å desamma icke kunde beredas tillfälle för utväxling af flera samtal. Det vore sålunda en oafvislig pligt för telegrafverket att, i den mån erforderliga medel därför kunde erhållas, anlägga jemsides med de lokala nätens utvidgning de för den på grund häraf växande trafiken behöfliga förbindelseledningar, för så vidt tillräcklig inkomst kunde å desamma motses i och för behöflig förräntning och amortering af kostnaderna för desammas anläggning och underhåll.

Då emellertid de vinstmedel, telefonrörelsen lemnade, för närvarande vore otillräckliga för telefonväsendets utveckling på angifvet sätt, såge sig telegrafstyrelsen nödsakad att göra underdånig framställning att för detta ändamål äfven under loppet af år 1896 erhålla lånemedel till enahanda belopp, som af senaste Riksdag anvisades för innevarande år.

De redan kända inköp och anläggningar, för hvilka under nästkommande år lånemedel borde anvisas, vore:

inköp och ombyggnad af		
telefontätet i Eksjö	kronor	15,000: —
telefontätet i Valdemarsvik med tillhörande förbindelseledningar	»	14,000: —
telefontäten i Gusum, Ringarum, Sjögerum, Gryt och Hornsberg med tillhörande förbindelseledningar	»	23,000: —
	<hr/>	
	Transport kronor	52,000: —

	Transport kronor	52,000: —
anläggningar af följande förbindelseledningar:		
Göteborg—Karlstad	»	97,000: —
Stockholm—Eskilstuna	»	16,000: —
Jönköping—Sköfde	»	12,000: —
Nässjö—Hultsfred	»	12,000: —
Göteborg—Venersborg	»	12,000: —
Falköping—Ulricehamn	»	7,000: —
Vesterås—Kolbäck	»	1,200: —
Helsingborg—Landskrona	»	2,500: —
Malmö—Hörby	»	4,000: —
utvidgning af telefonnäten i hufvudstaden och Göteborg	»	250,000: —
utvidgning af rikstelefonnätet i öfrigt	»	250,000: —
	<u>tillsammans kronor</u>	<u>715,700: —</u>

En af chefen för finansdepartementet i statsrådsprotokollet meddelad tablå öfver de lån, telegrafstyrelsen hittills erhållit för telefonväsendet, utvisar, att styrelsen under åren 1881—1890

i statskontoret lyft	kr.	1,430,000: —
och deraf under åren 1883—1895 återbetalt	»	615,000: —
	<u>Återstod kr.</u>	<u>815,000: —</u>

samt att styrelsen under åren 1891—1895 från

riksgäldskontoret erhållit	kronor	4,500,000: —
och deraf under åren 1893—1895 återbetalt	»	450,000: —
	<u>Återstod kronor</u>	<u>4,050,000: —</u>

Beträffande telefonväsendets utveckling under de senaste fem åren har departementschefen meddelat följande uppgifter:

	Telefonlednigarnes längd i km.	Antal apparater.	Bruttoinkomst.	Drift- och underhållskostnad.
1891	22,763,7	10,294	kr. 744,983: —	kr. 486,684: —
1892	29,528,5	12,559	» 1,099,073: —	» 633,256: —
1893	39,225,4	15,971	» 1,357,941: —	» 706,392: —
1894	46,831,9	19,083	» 1,643,987: —	» 784,671: —
1895 omkring	55,000,0 omkring	22,100 omkring	» 1,920,000: — omkring	» 960,000: —

På grund af hvad sålunda förekommit får utskottet, med erinran att vid denna riksdag lika litet som vid sistlidna års riksdag begärts anslag utan återbetalningsskyldighet för anläggning af interurbana telefonledningar, utan att medel till anläggandet af dylika förbindelseledningar synas komma att tagas af det lånebelopp, som kan blifva anvisadt, hemställa,

att Kongl. Maj:ts ifrågavarande proposition må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 14 februari 1896.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.